„חינוק מבהיל, חינוק מבחיל, נולדת להרע, ואין לך ברירה...״

הפרצופים של ג׳אק

המתופף משתלטים עליו. „אני עושה פרצופים לאנשים, כי זה מה שאני חושב עליהם. זוהי צורת הביטוי שלי,״ אומר דני דותן.

לעצמם קליק, כשהרקע של ארבעת חבריה דומה. הכל התחיל לפני 12 שנים, כשדני היה בן 16. ילד מרדן, בן להורים ששניהם פרופסורים לארכיאולוגיה, שגילח את ראשו וצבע באמצעו פס אינדיאני, ויחד עם חברו, אלי אברהמוב, הקים להקת־רוק. הקהל זרק עגבניות, השניים השתוללו, עישנו סמים הנזרקו מהגימנסיה. מהר מאוד הבינו שאין להם מה לחפש כאן, נסעו לאנגליה, חזרו על־מנת לשרת בצבא.

לאחר ששוחררו, עבד דני לפרנסתו כצלם בעיתוני־שוליים. עד שלפני שנה פגש את חברו, אלי, ושניהם החליטו שעתה השעה נוחה להקים מחדש להקת־רוק, שעליה חלמו כל השנים. בשלושה ימים כתבו את החומר יומם ולילה, והתחילו לחפש נגנים שיהיו איתם בראש אחד.

כאן נכנס לתמונה המתופף, ז׳אק גולדברג, שנולד בבלגיה, עלה לארץ והשתקע בקיבוץ לוחמי־הגיטאות, שם לא הסתדר עם החברה הקיבוצית ונזרק מהקיבוץ. הוא נסע לגרמניה, נאסר בעבור כל מיני עבירות, ישב בכלא הגרמני כשנה, למד שם לנגן גיטרה, וכשהשתחרר, עלה מחדש לארץ, עבד בבניין, עד שהגיע אל הלהקה, כאילו מהשמיים.

ז׳אק לא נגמל עד היום מהרגל מציצת אצבע. „טוב לי ככה,״ הוא אומר, כך אני משתחרר מהלחץ ומרגיש רגוע. ההעוויות והפרצופים שאני עושה הם צורת הביטוי שלי. אני מוציא לשון לאנשים כי זה מה שאני חושב עליהם. הפרצופים יותר חזקים ממני, והם משתלטים עלי.״

„עוד דור של אומללות״

מי שנפל ללהקה מתוך כוכב אחר הוא עוזי בינדר, שעבד בחנות למוסיקה, עד שבמיקרה שמע את הלהקה. „נעשה לי רע ממה ששמעתי בהתחלה,״ הוא אומר, „אבל חברתי שיכנעה אותי שזה מה שהולך היום, ושוכנעתי. היום אני בראש אחד איתם.״

היום מאירה להם ההצלחה פנים. אירגונים קיצוניים הציעו להשתמש בהם להפצת תורתם. מסביר הזמר דני דותן: „זו שעה של ממשלות לשקוע וליפול. הגיע הזמן של המנהיגים לשאול עצמם אם הם קיימים בכלל. זוהי השעה בה הזאבים מיללים וסכנה מרחפת על העולם.״

חברי הלהקה ערים מאוד למה שקורה עתה באירופה, מובן שהם מושפעים ממה שקורה שם. — אומר מלחין הלהקה, אלי אברהמוב: „אנחנו גל חדש, השייך למה שקורה בעולם. הבסיס הרוחני שלנו זה, כמובן, הרוק, ויש בנו סממנים של פאנק. אנחנו מאופרים כבד, משתוללים, ומביאים את הקהל לידי הזדהות מוחלטת. זה הקשר שלנו עם הקהל. מטרתנו היא שאנשים לא ישארו אדישים, שיצחקו, שיגיבו באלימות, העיקר שיגיבו. אנחנו עוסקים בטעויות הקורות בעולם. כש־90% מן הילדים נולדו מבלי שאיש רצה בהם.״

חברי הלהקה אוהבים להשתולל. ערב אחד הלכו מאופרים ומחופשים אל היכל־התרבות, וניסו לשכנע ליד הכניסה את קהל־הזקנות, שהם מנגנים הערב במקום הפילהרמונית. הזקנות נכנסו ללחץ, וחברי הלהקה צחקו ונהנו.

על תופעת ההתעלפויות, הצעקות ואיבוד־החושים של הצעירים בזמן ההופעה, אומר הפסיכולוג אוריאל עקביה: „לתופעה ישנם כמה גורמים: גורם ראשון הוא השיעמום. בכרך הגדול אין לאדם מה לעשות, חייו ריקים מתוכן, וזהי דרך להפגת השיעמום.

„גורם שני, זוהי צורה של מרי נגד המבוגרים ונגד המימסד. זוהי תגובתם של הצעירים, נגד הוריהם, שציפו מהם לגדולות, והם, מסיבות שונות, לא הגשימו את ציפיות ההורים. לכן הם מלאים רגשי־נחיתות, חושבים שנכשלו ומחפשים את הגשמת עצמם בדרך של התפרקות, בריחה מעצמם, והתמזגות משותפת״.

הקצב והצעקות מחזקים את הטענה. הרעש מזכיר את ריקודי הטאם־טאם בג׳ונגל, המלווים בהתעלפויות ובפציעת עצמם. „זוהי צורה של התפרקות מינית״, מוסיף הפסיכולוג, „לאנשים בעלי מעצורים, שלא רואים במין משהו טיבעי ורצוי ובדרך זו משחררים את מעצוריהם.״

גורמים אנרכיסטיים רצו להשתמש בלהקה, לדעת עקביה, משום שקל מאוד להשפיע על צעירים, שהם בעלי אישיות לא מגובשת, ולכן הם קלים לפיתוי והשפעות. למזלנו, הוא אומר, זוהי בגדר אופנה ותופעה חולפת.

נירה גל

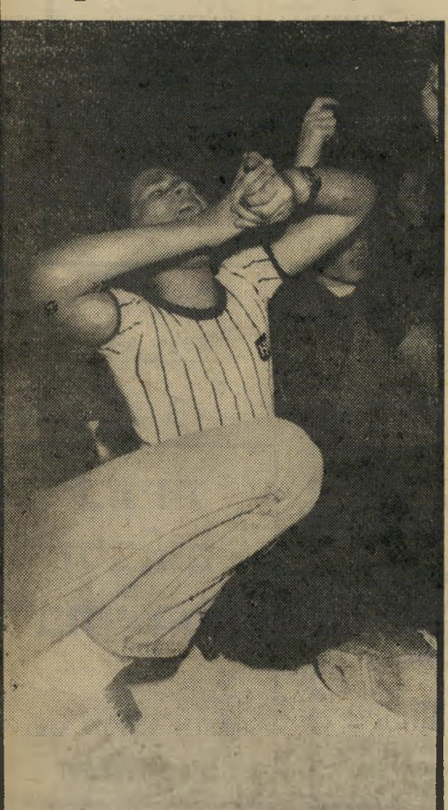

הפוך במישקפיים הפוכים ובשפתיים צבועות מסתכל נגן הלהקה על העולם „האכזר״.

אכסטאזה

צעירה בקהל פורכת ידיה ונתקפת יחד עם חברותיה באובדן חושים.